

Bijlage A: Toelichting verkeersbesluit

Om het belang van juiste communicatie te benadrukken, wordt in deze bijlage beknopt de achtergrond van een verkeersbesluit uiteengezet. Het is voor het juist communiceren over de komst van de zero-emissiezones en de bijbehorende juridische voorbereidingsprocedure niet noodzakelijk om juridisch onderlegd te zijn, wel is het belangrijk om te weten waarom er een juridische voorbereidingsprocedure doorlopen dient te worden.

Achtergrond verkeersbesluit

Met het Besluit harmonisatie milieuzones zijn het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 (hierna: RVV 1990) en het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (hierna: BABW) gewijzigd. Met deze wijziging zijn een aantal verkeersborden, waaronder C22c, C22c1 en C22d, toegevoegd aan bijlage 1 van het RVV 1990, ten behoeve van het kunnen invoeren van zero-emissiezones en de harmonisatie van milieuzones.

Op grond van artikel 15 van de Wegenverkeerswet en artikel 12 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (hierna: BABW), is voor het plaatsen van de borden C22c, C22d en C22c1 - waarmee de zero-emissiezones worden gereguleerd - een verkeersbesluit vereist.

Het college van B&W van de betreffende gemeente waar de zero-emissiezone wordt ingevoerd, is bevoegd gezag tot het nemen van het verkeersbesluit voor die gemeente.

In het verkeersbesluit moet zijn opgenomen welke verkeersbesluitplichtige maatregelen getroffen worden. In onderhavige situatie zal dat betekenen dat uit het verkeersbesluit moet volgen welke borden op welke locatie geplaatst worden.

Juridische procedure van verkeersbesluiten

Er zijn verschillende juridische procedures die bij het nemen van een verkeersbesluit doorlopen kunnen worden. Verkeersbesluiten kunnen worden voorbereid met de **reguliere voorbereidingsprocedure** of met de **uniforme uitgebreide voorbereidingsprocedure** uit afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Bij invoering van ZE-zones zullen de meeste verkeersbesluiten met laatstgenoemde, de uniforme uitgebreide voorbereidingsprocedure, worden vastgesteld.

Het verschil in de voorbereidingsprocedure heeft voor verkeersbesluiten met name betrekking op de procedurestappen en rechtsmiddelen die tegen de besluiten ingesteld kunnen worden. Hieronder wordt op hoofdlijnen de tijdlijn van de verschillende procedures uiteengezet. De verschillen lijken klein, maar de precieze benaming van de stappen geeft het onderscheid weer. Bijvoorbeeld de 'bekendmaking' of de 'terinzagelegging'. Later in dit document zullen de stappen gekoppeld worden aan communicatieacties.

Reguliere voorbereidingsprocedure

Indien sprake is van de reguliere voorbereidingsprocedure gelden formeel de volgende stappen in het proces van bekendmaking van het besluit en de rechtsmiddelen die ingesteld kunnen worden:

- o Bekendmaking van het besluit in het Gemeenteblad
- o Binnen 6 weken na bekendmaking kan bezwaar worden ingediend bij het college van B&W
- o Beslissing op bezwaar van het college van B&W, de beslissing wordt toegezonden aan de bezwaarmakers. De beslissing moet in beginsel binnen de wettelijke termijn (deze varieert tussen 6 en 12 weken) genomen worden.
- o Binnen 6 weken na bekendmaking van de beslissing op bezwaar kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank

- o Binnen 6 weken na de uitspraak van de rechtbank kan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Uniforme uitgebreide voorbereidingsprocedure

Indien sprake is van de uitgebreide voorbereidingsprocedure, dan gelden de volgende stappen:

- o Terinzagelegging van het ontwerpverkeersbesluit in het Gemeenteblad
- o Binnen 6 weken na de terinzagelegging van het ontwerpverkeersbesluit kunnen zienswijzen worden ingediend;
- o Beoordeling en beantwoording van de zienswijzen en besluit van het college van B&W over vaststelling van het verkeersbesluit
- o Vaststelling van het verkeersbesluit + bekendmaking in het gemeenteblad + toezenden aan personen die zienswijzen hebben ingediend
- o Binnen 6 weken na vaststelling kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank
- o Binnen 6 weken na de uitspraak van de rechtbank kan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Verplichte communicatie bij de juridische procedure van verkeersbesluiten

Gemeenten zijn aldus verplicht om de verkeersbesluiten op de juiste wijze bekend te maken. De bekendmaking van de verkeersbesluiten omtrent het instellen van een zero-emissie moet plaatsvinden door de publicatie van de bekendmaking van de besluiten in het Gemeenteblad. De grondslag hiervoor volgt uit artikel 26 BABW en artikel 6 Bekendmakingswet.

Het strekt voor dit document te ver om alle vereisten uit de Bekendmakingswet op te sommen. De kern is echter dat uit de publicatie duidelijk moet blijken wat de aard en omvang van het verkeersbesluit betreft. Verder moet in de publicatie een rechtsmiddelenclausule staan, waaruit blijkt hoe en binnen welke termijn rechtsmiddelen tegen het (ontwerp-)besluit kunnen worden ingediend. Ook is vereist dat het bestuursorgaan ervoor zorg dat de (ontwerp-)besluiten die bekend worden gemaakt, voor eenieder toegankelijk zijn: digitaal en op papier.

Verder moet, naast de publicatie in het Gemeenteblad, ook sprake zijn van bekendmaking aan de personen die zienswijzen of bezwaar hebben ingesteld tegen het (ontwerp-)besluit. Aan deze personen dient – naast de algemene bekendmaking door publicatie in het Gemeenteblad – nog separaat een bekendmaking van het vastgestelde besluit toegezonden te worden.

Tenslotte kan in het kader van communicatie van de juridische voorbereidingsprocedure ook nog gedacht worden aan stakeholderbijeenkomsten of een andere vorm van raadpleging voorafgaand aan de besluitvorming. Het is van belang om in gedachten te houden dat dit juridisch gezien geen formeel vereiste is.

Het is op grond van artikel 21 BABW echter wél verplicht om een belangenafweging aan het verkeersbesluit ten grondslag te leggen. Een (of meerdere) stakeholdersbijeenkomst(en) waarbij de ideeën en zorgen van betrokkenen kunnen worden geuit, kan helpen bij het maken van een zorgvuldige belangenafweging. De afwegingen en uitkomsten van deze stakeholdersbijeenkomsten kunnen dan ook worden meegenomen in de beschrijving van de belangenafweging in het verkeersbesluit.

Rechterlijke toetsing van de communicatie rondom verkeersbesluiten

Bekendmaking

Het uitgangspunt van de rechterlijke toetsing is dat een besluit dat niet op de juiste wijze bekend is gemaakt, niet in werking treedt. Het is alleen daarom al van belang om ervoor te zorgen dat de besluiten op de juiste wijze bekend gemaakt worden.

Indien een gemeente een verkeersbesluit op onjuiste wijze bekend maakt en vervolgens toch overgaat tot het uitvoeren van het besluit, dan kan dit vervolgens in een rechterlijke procedure leiden tot vernietiging van het besluit.

Van belang is dat er verschil kan zitten in de gevolgen van onjuiste wijze van bekendmaken. De ene “fout” bij bekendmaking zal andere gevolgen hebben dan de ander. Zo zal het niet of onjuist opnemen van een rechtsmiddelenclausule er in principe toe leiden dat een overschrijding van de zienswijzen-, bezwaar- of beroepstermijn niet leidt tot niet-ontvankelijkheid.

Duidelijkheid

Naast een beoordeling van de bekendmaking zal in de gerechtelijke procedure beoordeeld worden of het bestreden verkeersbesluit voldoende duidelijk is.

Het gaat bij deze rechterlijke toetsing om de vraag of bij bekendmaking van het verkeersbesluit is voldaan aan de formeel juridisch verplichte bekendmakingscriteria. Het gaat er dan dus om of het besluit via de juiste weg is gepubliceerd maar ook of de publicatie voldoet aan de vereisten uit de Bekendmakingswet. Ook wordt in deze (hoger) beroepsprocedures beoordeeld of het verkeersbesluit zelf voldoet aan de wettelijke vereisten.